

o rozluce neb o rozvodu od stolu a lože výlučně úřadí onoho státu, jehož příslušníky jsou manželé v čas podání žaloby nebo žádosti. Plenárním usnesením nejvyššího soudu ze dne 28. prosince 1929 Pres 1093/23 uveřejněným ve sb. n. s. pod čís. 9489 bylo vysloveno, že za platnosti uvedené mezistátní smlouvy nesmějí československé soudy rozhodovati o neplatnosti manželství, o rozluce neb o rozvodu od stolu a lože polských státních příslušníků. Z uvedeného vychází, že okresní soud ve F. provedl rozvodové řízení, ač řízení ono bylo mezistátní smlouvou odňato tuzemskému soudnictví (§ 42 odst. 1. j. n., IX. úvpz. zák. k j. n.) a že k tomu uvedený soud jakož i kterýkoliv jiný tuzemský soud byl absolutně nepříslušný. Tato vada vyšla na jevo po pravoplatném skončení rozvodového řízení a nepřekáží tu, co se týče důvodu zmatečnosti, výroku o zmatečnosti ještě závazné rozhodnutí téhož nebo jiného soudu (§ 42 odst. 3. j. n.). Pokud jde o rozlukové řízení, zahájené před krajským soudem v M. O., a o usnesení téhož soudu ze dne 2. února 1929, jímž byla podle §§ 15, 16 rozl. zák. na základě provedeného rozvodu od stolu a lože vyslovena rozluka manželského svazku jmenovaných manželů, vyšla sice vada, že manželé S. jsou příslušníky Polské republiky, na jevo již za řízení. Krajský soud odmítl původně žádost o rozluku vzhledem na mezistátní smlouvu s Polskem čís. 5/26 sb. z. a n., kdežto vrchní soud v Brně na rekurs žadatelů usnesením ze dne 11. ledna 1929 uznal přes onu smlouvu na příslušnost tuzemského soudnictví. Toto usnesení se stalo pravoplatným a závazným. Vzhledem k předpisu § 42 odst. 3. j. n. by tedy řízení rozlukové podle § 42 odst. 2. j. n. samotného zrušeno býti nemohlo. Avšak rozluka podle § 15 rozl. zák. předpokládá, že manželství bylo soudně rozvedeno, že od provedeného rozvodu uplyne alespoň rok a manželé neobnovili manželské spoluzití. Nezbytným podkladem pro rozlukový výrok podle § 15 rozl. zák. je tedy předchozí rozvod a pro tuto úzkou spojitost a závislost rozluky na rozvodu, nemůže ani obstáti rozluka, byť i sama o sobě nebyla zmatečná, zruší-li se rozvod pro zmatečnost. Věc vynikne zřejměji, předpokládá-li se případ, že rozluka byla vyslovena podle § 17 rozl. zák. na základě rozsudku, jímž rozvod byl povolen. V tomto případě vysloví soud rozluku, když dojde k přesvědčení, že skutečnosti vyšlé na jevo ve sporu rozvodovém byly již tehdy odůvodnily výrok o rozluce a převezme do výroku o rozluce výrok o vině z rozsudku vydaného ve sporu o rozvod. Kdyby rozsudek rozvodový byl dodatečně zrušen pro zmatečnost (podle § 42 j. n. nebo na žalobu podle § 529 c. ř. s.), scházel by jak skutkový podklad pro rozluku, tak i podklad pro výrok o vině, takže by výrok rozlukový, byť i sám o sobě nebyl zmatečný, nemohl zůstatí nedotčen. Co však platí v případě rozluky podle § 17 rozl. zák., musí platiti i v případě rozluky podle § 15 rozl. zák.

Čís. 14745.

Odmítl-li odvolací soud odvolání pro opožděnost, nemohl přihlížeti z úřední moci k tomu, že rozsudek soudu první stolice (krajského soudu) i s předchozím řízením byl zmatečný, ježto byla založena výlučná příslušnost pracovního soudu.

K této zmatečnosti nemůže přihlížeti ani nejvyšší soud, rozhoduje o rekursu do odmítacího usnesení odvolacího soudu.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1935, R I 1164/35.)

Žalobce tvrdí, že byl žalovanou obcí ustanoven obecním sluhou a polním hlídačem a domáhá se žalobou jednak zjištění, že výpověď daná mu dne 13. září 1934 je bezúčinnou, že mezi ním a obcí byl zřízen služební poměr podle zákona nevypověditelný a že obec je tedy povinna zaplatiti mu systemisované služební požitky a vydati jmenovací listinu, jednak odsouzení obce k zaplacení částky 4.500 Kč jako nedoplatků služebních příjmů jemu příslušejících. První soud odmítl žalobu pokud se týkala nedoplatku služebních příjmů 4.500 Kč žalobcem požadovaných pro nepřislušnost a jinak o ní rozhodl věcně a jí nevyhověl. Žalobce podal do tohoto rozsudku odvolání, odvolací soud však odmítl toto odvolání jako opožděné. Žalobce si stěžoval do tohoto usnesení.

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Nelze schváliti právní názor, že odvolací soud měl rozsudek soudu první stolice i s řízením jemu předcházejícím zrušiti pro zmatečnost, měl-li za to, že žalobní nárok prýští ze služební smlouvy sjednané mezi žalobcem a žalovanou obcí, ježto tím byla založena výlučná příslušnost pracovního soudu (sb. n. s. č. 14234). Vždyť bylo-li odvolání podáno opožděně, nedostala se věc k odvolacímu soudu přípustným opravným prostředkem a odvolací soud musil odvolání odmítnouti již z formálního důvodu opožděnosti. Nemohl tedy přihlížeti k věcnému obsahu odvolání a zkoumati při tom i příslušnost soudu první stolice. Ani nejvyšší soud nemůže přihlížeti k uvedené zmatečnosti, ježto zmatečným není usnesení odvolacího soudu v odpor vzaté, nýbrž by mohlo jíti jen o zmatečnost rozsudku prvního soudu a řízení jemu předcházejícího. Jen když se rozsudku odporuje přípustným opravným prostředkem, lze zrušiti rozsudek z důvodu zmatečnosti byť i tato nebyla vytýkána, tedy z úřední moci (§§ 471 čís. 7, 474, 494 c. ř. s.). V tomto případě však neodporuje žalobce opravným prostředkem rozsudku, nýbrž jen usnesení odmítajícím odvolání, kteréžto usnesení netrpí zmatkem, pročež nelze zrušiti rozsudek první stolice a řízení jemu předcházející.

Čís. 14746.

Československý zlatý dukát může býti předmětem koupě.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1935, Rv I 577/35.)

Podle přednesu žalobcova prodal mu žalovaný bankovní závod na splátky určitý počet stavebních losů státních, při čemž bylo ujednáno, že